

Vergaderjaar 2020–2021

**34 952**

## **Investeren in Perspectief – Goed voor de Wereld, Goed voor Nederland**

**Nr. 131**

### **VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG**

Vastgesteld 12 april 2021

De vaste commissie voor commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over de brief van 14 januari 2021 over Additionele bijdrage ten behoeve van humanitaire respons op de Griekse eilanden (Kamerstuk 34 952, nr. 124) en over de brief van 11 februari 2021 over uitvoering van de motie-Voordewind c.s. over additionele hulp voor vluchtelingen en migranten op de Griekse eilanden (Kamerstuk 32 317, nr. 676) (Kamerstuk 19 637, nr. 2697).

De vragen en opmerkingen zijn op 24 februari 2021 aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voorgelegd. Bij brief van 25 maart 2021 zijn de vragen beantwoord.

De voorzitter van de commissie,  
De Roon

Adjunct-griffier van de commissie,  
Meijers

## Inhoudsopgave

|   |                                                                           |   |
|---|---------------------------------------------------------------------------|---|
| I | Vragen en opmerkingen vanuit de fracties en reactie van de bewindspersoon | 2 |
|   | Inbreng leden van de GroenLinks-fractie                                   | 2 |
|   | Inbreng leden van de SP-fractie                                           | 4 |
|   | Inbreng leden van de PvdA-fractie                                         | 7 |
|   | Inbreng leden van de ChristenUnie-fractie                                 | 9 |

### I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties en reactie van de bewindspersoon

#### Inbreng leden van de GroenLinks-fractie

De leden van de GroenLinks-fractie merken op dat de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking terecht de opvangsituatie op de Griekse eilanden aanhoudend erbarmelijk noemt. De leden van de GroenLinks-fractie vragen de Minister wat volgens haar het achterliggende probleem is dat ervoor zorgt dat deze situatie al jarenlang erbarmelijk is en de Griekse autoriteiten noch de EU in staat zijn gebleken hier iets aan te kunnen of willen veranderen.

De leden van de GroenLinks-fractie vinden het positief dat Nederland een (bescheiden) bedrag aan geld beschikbaar heeft gesteld voor het verbeteren van de opvang op de Griekse eilanden. Evenwel constateren deze leden met de Minister dat dit de opvang nog niet op een acceptabel niveau heeft gebracht. Deze leden vragen of door de Minister, of door de Europese Commissie of de Griekse autoriteiten, óf de betrokken NGO's, in kaart is gebracht hoeveel extra middelen nodig zijn om de opvang op een acceptabel niveau te brengen. Indien niemand dit nog in kaart heeft gebracht, wat weerhoudt ons er dan nog van om dat alsnog te doen, zo vragen deze leden.

De leden van de GroenLinks-fractie zijn teleurgesteld dat de door de Europese Commissie reeds maanden geleden aangekondigde EU-taskforce voor het op orde brengen van de opvang op de Griekse eilanden er nog niet in is geslaagd om de opvangvoorzieningen tot een acceptabel niveau te brengen. De leden van de GroenLinks-fractie vragen om een overzicht van de door de EU-taskforce behaalde resultaten en activiteiten, en wat de EU-taskforce de komende maanden concreet voornemens is te realiseren.

#### 1. Antwoord kabinet

**Het kabinet acht de situatie op de Griekse eilanden inderdaad zorgelijk. De huidige Griekse regering heeft zich sinds aantreden ingezet voor betere opvangomstandigheden. De EU heeft daarbij een ondersteunende rol. Het is de Griekse autoriteiten gelukt om de druk op de eilanden het afgelopen jaar te verlichten. Zo verblijven er momenteel 14.561 vluchtelingen en migranten op de Griekse eilanden, vergeleken met ca. 40.000 personen vorig jaar. De Griekse autoriteiten hebben in 2020 31.754 vluchtelingen en migranten naar het vasteland overgebracht. Daar komt bij dat de instroom uitzonderlijk laag is, met tot nu toe 574 aankomsten in 2021. Dit neemt niet weg dat de omstandigheden in de opvangfaciliteiten op de Griekse eilanden ondermaats zijn en dat verdere structurele verbeteringen nodig zijn, zeker gezien de huidige winterse omstandigheden.**

Voor verbetering van de omstandigheden op de Griekse eilanden zetten de Griekse autoriteiten en de Commissie in op de aanleg van nieuwe, verbeterde opvangfaciliteiten. Voor de bouw van de vijf nieuwe «*Multi Purpose Reception and Identification Centres*» (MPRICs) is momenteel circa EUR 121 miljoen reeds toegekend voor de MPRICs op Leros, Kos en Samos. Daarnaast is circa EUR 155 miljoen gereserveerd voor de MPRICs op Lesbos en Chios. Momenteel is de EU Taskforce bezig om de locatie van het nieuwe MPRIC op Lesbos te bepalen. Naar verwachting komt hier op korte termijn uitsluitsel over. De Taskforce brengt alle onderdelen van de Europese Commissie en Europese agent-schappen samen die een rol hebben bij opvang, asiel en terugkeer van asielzoekers en irreguliere migranten op Lesbos. Daarnaast werkt deze Taskforce intensief samen met internationale organi-saties als IOM en UNHCR, maar ook (lokale) ngos om te zorgen dat de inzet zo goed als mogelijk wordt gecoördineerd met het doel om de opvang op Lesbos structureel te verbeteren. Het kabinet levert experts aan deze Taskforce om dit verder te bevorderen.

Ook op de overige eilanden wordt mede door de Taskforce gewerkt aan de structurele verbetering van de opvang- en asielvoorzieningen door middel van de bouw van MPRICs. Het nieuwe centrum op Samos is nagenoeg gereed voor gebruik. De verwachting is dat de humanitaire situatie op Samos sterk zal verbeteren bij ingebruikname van de nieuwe faciliteiten. De MPRIC voor Chios zal volgens de planning van de Europese Commissie in december 2021 worden opgeleverd.

Waar de Griekse autoriteiten en de Europese Commissie inzetten op structurele verbetering door de opzet van nieuwe faciliteiten, dienen ook acute humanitaire noden te worden geadresseerd. Hieraan werken humanitaire organisaties, die de acute behoeften bepalen en hulp verlenen met het geld dat beschikbaar wordt gesteld op basis van de zogenaamde *appeals*. Deze worden op elkaar afgestemd om duplicatie van activiteiten te voorkomen. Een eindtotaal van de kosten voor humanitaire activiteiten is niet bekend, temeer omdat de humanitaire situatie en noden veran-derlijk zijn.

De leden van de GroenLinks-fractie begrijpen dat het vrijmaken van ruimhartige bedragen voor de ondersteuning van opvang op de Griekse eilanden wordt bemoeilijkt door het feit dat hier geen ODA-geld aan kan worden besteed en de pot voor niet-ODA noodhulp beperkt is (en inmiddels leeg). Deze leden vragen de Minister of zij het met deze leden eens is dat de middelen voor niet-ODA noodhulp zouden moeten worden verhoogd, gelet op het inmiddels veel te duurzame karakter van deplo-rabele situaties aan de Europese grenzen.

## **2. Antwoord kabinet**

Omdat het kabinet, naar aanleiding van de motie van 27 januari 2021. van het lid Voordewind c.s.<sup>1</sup>, in februari opnieuw geld vrijmaakte voor de humanitaire respons op de Griekse eilanden, is het non-ODA budget voor noodhulp voor 2021 inderdaad uitgeput. Het is zorgwekkend dat dit budget zo vroeg in het jaar reeds volledig is besteed. Het duurzame karakter van deplorabele situaties aan de Europese grenzen verdient echter ook duurzame

<sup>1</sup> Kamerstuk 32 317, nr. 676

**oplossingen waar het karakter van noodhulp zich niet voor leent; hiervoor zijn de aanzienlijke EU gelden bedoeld. Eventuele additionele middelen buiten de BHOS-begroting vallen in het domein van de Voorjaarsbesluitvorming en de bredere afwegingen daaromtrent.**

### **Inbreng leden van de SP-fractie**

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de toegezonden stukken. Zij willen hier graag een aantal opmerkingen bij plaatsen.

Kan de Minister een toelichting geven op de besteding van het geld dat zij in januari aan UNICEF en het Internationale Rode Kruis (ICR) heeft toebedeeld? Is de Minister het met de leden van de SP-fractie eens dat het geld zo snel mogelijk moet worden ingezet om met spoed structurele verbeteringen aan te brengen?

### **3. Antwoord kabinet**

**Het kabinet heeft de bijdragen toegezegd aan de betreffende organisaties zodat urgente humanitaire activiteiten, waaronder activiteiten op gebied van water- en sanitaire voorzieningen, bescherming en medische hulp, direct van start konden gaan. Deze bijdrage dient om de meest urgente noden het hoofd te bieden. Structurele verbeteringen worden aangebracht met gelden vanuit de EU, het noodhulpfonds is daarvoor niet bedoeld.**

Op basis waarvan is de bijdrage aan UNICEF en het IRC vastgesteld op € 750.000?

### **4. Antwoord kabinet**

**Het bedrag van EUR 750.000 betreft bijdragen voor UNICEF en *International Rescue Committee* (IRC) van respectievelijk EUR 550.000 en EUR 200.000. De hoogte van de bijdrage aan UNICEF is bepaald op basis van de financieringsbehoefte van de organisatie voor humanitaire operaties op de eilanden Lesbos, Samos en Chios, rekening houdende met het beperkte budget (non-ODA) voor 2021. De hoogte van de bijdrage aan IRC via Stichting Vluchteling is bepaald op basis van de kosten van voortzetting van activiteiten op het gebied van *Mental Health & Psychosocial Support* (MHPSS) op Samos en Chios in 2021.**

Hoeveel geld is in totaal nodig om ervoor te zorgen dat de vluchtelingenkampen op de Griekse eilanden voldoen aan internationale standaarden?

### **5. Antwoord kabinet**

**Ik verwijs graag naar de beantwoording van vraag 1, en voeg hier graag aan toe dat verbetering meer vergt dan alleen geld. De huidige Griekse regering – ondersteund door de EU, maar ook door internationale organisaties en ngo's – werkt aan verbetering van de omstandigheden, maar het doorvoeren van de beoogde structurele verbeteringen en het zorgen voor capaciteitsopbouw kost ook tijd. De Europese lidstaten dienen het proces van opbouw van menswaardige opvangfaciliteiten te blijven ondersteunen en de Griekse autoriteiten dienen erop toe te zien dat hulporganisaties voldoende toegang hebben om hun werk naar behoren uit te kunnen voeren.**

Betreft de € 750.000 additionele uitgaven of wordt dit geld uit een ander deel van de begroting voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking gehaald?

## **6. Antwoord kabinet**

**De bijdrage van EUR 750.000 voor de activiteiten van UNICEF en IRC via Stichting Vluchteling komt, evenals de bijdrage van EUR 250.000 voor de activiteiten van de Rode Kruisbeweging die werd aangekondigd in de Kamerbrief van 11 februari jl. (Kamerstuk 19 637, nr. 2697), ten laste van het non-ODA budget voor noodhulp voor 2021.**

Wat voor eisen worden aan het Rode Kruis gesteld?

## **7. Antwoord kabinet**

**Het Rode Kruis wordt geacht de bijdrage van EUR 250.000 in te zetten voor activiteiten in Griekenland die binnen het regionale noodappeal van de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen (IFRC) vallen.**

Wordt de toegezegde € 250.000 voor een bepaald doel ingezet?

## **8. Antwoord kabinet**

**De bijdrage van EUR 250.000 aan het Nederlandse Rode Kruis wordt, geormerkt op Griekenland, ingezet voor ondersteuning van de activiteiten die zijn opgenomen in het noodappeal van IFRC. Van dit noodappeal werd op 8 oktober 2020 een herziene versie gepubliceerd<sup>2</sup>, welke in principe zal lopen tot eind 2021. Op de eilanden zal ondermeer worden ingezet op water- en sanitaire voorzieningen, bescherming en medische hulp, het bieden van onderdak en winterklaar maken van voorzieningen.**

Hoe gaat zij het geld de komende twee maanden gebruiken om structurele verbeteringen aan te brengen?

## **9. Antwoord kabinet**

**Het doel van de humanitaire bijdrage aan het Rode Kruis is het lenigen van de acute noden op de eilanden, waaronder bijvoorbeeld de beschikbaarheid van medische voorzieningen. Financiering van dergelijke humanitaire operaties is noodzakelijk, maar biedt in de context van Griekenland geen oplossing voor het structurele probleem. De Griekse autoriteiten, in samenwerking met de Europese Commissie, EU lidstaten en internationale organisaties, werken hard aan het doorvoeren van structurele verbeteringen. Uiteraard wordt met de genoemde organisaties bekeken op welke wijze de Nederlandse bijdragen zo effectief mogelijk worden ingezet, zodat verlichting kan worden geboden op de korte termijn, maar ook aansluiting wordt gevonden bij de bredere inzet van verschillende actoren voor structurele verbeteringen.**

Uit berichten blijkt uit onder andere kamp Moria 2.0 blijkt dat de tenten allesbehalve winterklaar zijn en regelmatig onder water staan. Welke stappen heeft het Rode Kruis reeds gezet om het onderdak te verbeteren?

<sup>2</sup> Zie: Emergency Appeal Revision no. 2 (ifrc.org)

## 10. Antwoord kabinet

**Het kabinet is het met u eens dat verbeteringen moeten worden doorgevoerd, mede met het oog op de winterse omstandigheden. Het kenmerken van het nieuwe tijdelijke opvangkamp Mavrovouni als «Moria 2.0» doet echter geen recht aan de realiteit, noch aan de geleverde inspanningen van de Griekse autoriteiten, de Europese Commissie en (internationale) organisaties. De opvangomstandigheden in Mavrovouni zijn in bijna alle opzichten beter dan in het zwaar overbevolkte Moria, zoals opgemerkt in de recente Kamerbrief van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 19 januari jl.<sup>3</sup>. Dit beeld wordt ook onderschreven door o.a. Commissaris Johansson en door de Nederlandse ambassadeur te Griekenland, op basis van haar werkbezoek aan Mavrovouni op 28 januari jl.**

**De Griekse autoriteiten en organisaties hebben zich daar ook voor ingespannen. Zo heeft UNHCR zorg gedragen voor de *winterization* van alle familietenten. Deze waren begin november allemaal voorzien van isolatie en een houten vloer. De Griekse autoriteiten werken ondertussen hard aan de verbetering van het elektriciteitsnetwerk. In de delen van het kamp waar dit is afgerond, heeft UNHCR de afgelopen weken kachels uitgedeeld. Het Rode Kruis heeft, met ondersteuning van Nederland, gezorgd voor de verstrekking van goederen als tenten, *winterization kits*, en dekens.**

Met de investering van in totaal één miljoen euro erkent de regering dat de huidige situatie in de Griekse kampen onmenselijk is. Toch kiest de regering ervoor om kinderen in deze situatie te laten opgroeien. De leden van de SP-fractie zijn van mening dat we deze kinderen niet aan hun lot moeten overlaten. Is de Minister het met het oog op de verschrikkelijke omstandigheden eens dat elke dag in zo'n kamp voor de kinderen er één te veel is? Zo ja, wat onderneemt de Minister om in ieder geval de vluchtelingenkinderen van de eilanden te evacueren?

## 11. Antwoord kabinet

**Het kabinet deelt uw zorgen over de situatie voor kinderen in de Griekse opvangkampen. Het kabinet spant zich dan ook in om structurele verbeteringen door te voeren, bijvoorbeeld met het Grieks-Nederlands samenwerkingsverband gericht op het Griekse voogdijsysteem voor amv.<sup>4</sup> De keuze voor evacuatie van de Griekse eilanden ligt bij de Griekse autoriteiten. Het is staand beleid van de Griekse autoriteiten om de meest kwetsbare vluchtelingen en migranten, waaronder kinderen, over te brengen naar het vasteland. Ook erkende vluchtelingen kunnen naar het vasteland. In 2020 zijn er zo in totaal 31.754 personen overgebracht naar het vasteland.**

Eerder deze maand heeft SP-Kamerlid Jasper van Dijk vragen ingediend over de zware omstandigheden in kamp Moria 2.0 en over het beperkt aantal werkende toiletten en douches (2021Z03043). Wanneer komen de antwoorden op deze vragen?

<sup>3</sup> Kamerstuk 27 062, nr. 121

<sup>4</sup> Kamerstuk 27 062, nr. 121

## 12. Antwoord kabinet

**De vragen aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid waar u naar refereert zijn reeds in behandeling genomen. De beantwoording zal zo spoedig mogelijk worden aangeboden.**

### Inbreng leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie maken zich al langer ernstig zorgen over de humanitaire ramp op de Griekse eilanden. Deze week brandden er wederom te dicht op elkaar staande tenten in het nieuwe vluchtelingenkamp op Lesbos af, vermoedelijk veroorzaakt door kortsluiting. Eerder was al bekend dat baby's in het kamp, ook wel Moria 2.0 genoemd, slachtoffer werden van rattenbeten en dat de psychische nood onder kinderen alarmerend is. Ook hebben de mensen middels sneeuw, overstromingen en lekkende tenten ondervonden dat het kamp allesbehalve winterbestendig is. In de beantwoording op Kamervragen ingediend door de leden Kuiken, Ploumen en Van den Hul (allen PvdA) (Aanhangsel Handelingen II 2020/21, nr. 1506), beweert het kabinet dat «de opvangomstandigheden in het nieuwe tijdelijke opvangkamp Mavrovouni in bijna alle opzichten beter zijn...» dan in het oude Moria-kamp. Staat de Minister nog altijd achter deze bewering? Zo ja, hoe rijmt de Minister deze bewering met de aanhoudende onmenselijke omstandigheden in het opvangkamp?

Wat is daarnaast volgens de Minister de voornaamste reden dat zich zes maanden na de brand wederom een humanitaire ramp aan het voltrekken is?

## 13. Antwoord kabinet

**Het kabinet staat nog steeds achter de uitspraak dat de opvangomstandigheden in het nieuwe tijdelijke opvangkamp Mavrovouni in bijna alle opzichten beter zijn dan in het oude Moria. Dit beeld wordt ook onderschreven door o.a. Commissaris Johansson en door de Nederlandse ambassadeur te Griekenland, op basis van haar werkbezoek aan Mavrovouni op 28 januari jl.. Dit laat onverlet dat de situatie nog steeds zorgen baart en het opvangkamp Mavrovouni nog niet aan alle standaarden voldoet.<sup>5</sup> Spoedige en structurele verbeteringen blijven noodzakelijk. Voor een volledig overzicht van de omstandigheden in kamp Mavrovouni verwijs ik u ook graag naar de beantwoording op vraag 1, en de Kamerbrief van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 19 januari jl.<sup>6</sup>**

Wil de Minister een overzicht geven van de manier waarop eerdere financiële bijdragen sinds september de situatie in opvangkampen op Lesbos en op andere Griekse eilanden hebben verbeterd?

## 14. Antwoord kabinet

**De financiële bijdragen aan UNICEF, waaronder de bijdrage naar aanleiding van de brand in opvangkamp Moria, hebben de organisatie in staat gesteld om urgente en levensreddende humanitaire hulp te bieden aan de slachtoffers van de ramp. Dit betrof noodopvang, bescherming en psychosociale zorg voor kwetsbare kinderen en moeders, alsook de distributie van**

<sup>5</sup> Kamerstuk 27 062, nr. 121

<sup>6</sup> Kamerstuk 27 062, nr. 121

**hulpgoederen (waaronder hygiënematerialen, warme kleding, en persoonlijke beschermingsmiddelen).**

**Met de recente bijdrage aan IRC via Stichting Vluchteling kunnen cruciale activiteiten voor mentale gezondheid en psychosociale hulp (MHPSS) worden voortgezet op Samos en Chios, waar de noden op het gebied van MHPSS aanzienlijk zijn vanwege de slechte humanitaire omstandigheden en vanwege – voor velen – gebrek aan perspectief. De bijdrage aan het Nederlandse Rode Kruis stelt de organisatie onder meer in staat om medische hulp te blijven bieden op Lesbos, onder meer middels een *mobile health unit*.**

**Daarnaast verwijs ik u naar de *factsheets* van de Europese Commissie voor een overzicht van de financiële bijdrage van de EU aan Griekenland om de migratiesituatie te verbeteren.<sup>7</sup>**

Is volgens de Minister, gezien de omvang van de humanitaire ramp, het nieuw beschikbaar gemaakte bedrag voldoende om een wezenlijk verschil te maken, en gaat dit nieuwe bedrag op korte termijn het kamp eindelijk winterbestendig maken en het aantal werkende toiletten en douches in het kamp verhogen?

#### **15. Antwoord kabinet**

**De Nederlandse bijdrage aan het Rode Kruis dekt een deel van de totale financieringsvraag voor humanitaire activiteiten van IFRC in Griekenland. Met het nieuw beschikbaar gemaakte bedrag wordt bijgedragen aan het lenigen van de hoogste humanitaire noden in Griekenland. IFRC zet daarbij onder meer in op het winterklaar maken van opvangfaciliteiten en onderhoud van sanitaire voorzieningen.**

De leden van de PvdA-fractie hebben vorige maand met verbazing kennisgenomen van het feit dat het kabinet slechts twee alleenstaande minderjarige vluchtelingen naar Nederland haalt. Zelfs de minimale beloften onder de beschamende Moria-deal zijn hiermee niet waargemaakt. Gezien de mensonterende omstandigheden in de opvangkampen op de Griekse eilanden houdt de roep, onder andere van *Human Rights Watch* (HRW) en twintig andere organisaties, om acute evacuatie van mensen uit Moria 2.0 aan. Is het kabinet bereid om op de kortst mogelijke termijn met de Griekse regering in gesprek te gaan over evacuatie van het opvangkamp?

Is het kabinet alsnog bereid om gezien de onmenselijke omstandigheden te voldoen aan de werkelijke voorwaarden van de Moria-deal en een groter aantal kwetsbare mensen een veilig thuis te bieden in Nederland?

#### **16. Antwoord kabinet**

**In lijn met de motie Voordewind c.s.<sup>8</sup> heeft het kabinet zich ingespannen om invulling te geven aan het herplaatsingsaanbod naar aanleiding van de humanitaire noodsituatie als gevolg van de branden in Moria. Over de herplaatsingsinzet van dit kabinet is uw Kamer geïnformeerd, alsook over de wijze waarop het herplaatsingsaanbod tot stand is gekomen en later is ingevuld.<sup>9</sup>**

<sup>7</sup> Zie 202101\_Eu Budget- financial support to greece.indd (europa.eu)

<sup>8</sup> Kamerstuk, 35 570 VI, nr. 65

<sup>9</sup> Kamerstuk 27 062, nr. 115 en Kamerstuk 27 062, nr. 121

**Het kabinet is niet voornemens om een additioneel herplaatsingsaanbod te doen, mede met het oog op zijn demissionaire status en de hierover gemaakte afspraken met uw Kamer.**

**Daarnaast ligt de evacuatie van de Griekse eilanden bij de Griekse autoriteiten. Het is staand beleid van de Griekse autoriteiten om de meest kwetsbare vluchtelingen en migranten, waaronder kinderen, over te plaatsen naar het vasteland. In 2020 zijn zo in totaal 31.754 personen overgeplaatst naar het vasteland.**

De leden van de PvdA-fractie maken zich daarnaast zorgen over de aanwezigheid van loodvervuiling in het nieuwe opvangkamp op Lesbos. Op basis van een recent vrijgekomen rapport van de Griekse autoriteiten, stelt HRW dat de risico's van loodvervuiling schromelijk worden onderschat.<sup>10</sup> Dit komt in eerste instantie omdat experts van deze organisatie vraagtekens stellen bij de reikwijdte van het onderzoek, het minimale aantal uitgevoerde tests en de toepassing van de verkeerde standaarden. Op basis hiervan stellen experts van HRW dat uitgebreider grondonderzoek en adequate informatievoorziening in de richting van de mensen in het opvangkamp op de kortst mogelijke termijn moeten plaatsvinden. Wat is de reactie van de Minister op de bevindingen van de experts van HRW?

Is de Minister bereid om in contact te treden met haar Griekse ambtsgeenoot om aan te dringen op nader onderzoek en adequate informatievoorziening richting de mensen in het opvangkamp? Is de Minister bereid om de Griekse autoriteiten ondersteuning aan te bieden bij het uitvoeren van het nadere onderzoek, alsmede bij eventuele vervolgstappen om de mensen te behoeden voor de mogelijk ernstige gevolgen van loodvergiftiging voor de gezondheid?

#### **17. Antwoord kabinet**

**Het rapport van de Griekse autoriteiten waar de PvdA-fractie aan refereert, stelt dat het loodgehalte in de woonzones van de opvang binnen de aanvaardbare limieten ligt. Een monster dat is genomen buiten de woonzone had een loodgehalte dat de acceptabele limiet overschreed. Naar aanleiding van de bevindingen worden momenteel extra maatregelen genomen, zoals het verhogen van de grond en de bouw van een cementbasis in openbare ruimtes. De Griekse autoriteiten zullen na voltooiing van deze aanvullende maatregelen verdere inspecties uitvoeren, en ik vertrouw erop dat verdere stappen zullen worden genomen indien deze noodzakelijk zijn.**

#### **Inbreng leden van de ChristenUnie-fractie**

De leden van de fractie van de ChristenUnie in de Tweede Kamer hebben kennisgenomen van de brief van de Minister van 14 januari 2021 waarin zij opvolging geeft aan de eerdere toezegging, gedaan tijdens de behandeling van de begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Ook hebben zij kennisgenomen van de reactie op de motie Voordewind c.s. die 27 januari jl. aangenomen werd. Zij hebben naar aanleiding hiervan enkele vragen.

---

<sup>10</sup> Zie: <https://www.hrw.org/news/2021/02/17/greece-government-downplays-lead-risk-migrant-camp?s=08>

Deze leden zouden graag een verslag ontvangen van de resultaten van het werk van de speciale Taskforce van de Europese Commissie, de Griekse autoriteiten en de andere hulporganisaties ter verbetering van de leefomstandigheden in de opvangkampen op de Griekse eilanden. Kan de Minister bij de Commissie aandringen op een dergelijk verslag? Is er eventueel een andere manier om hier op zo kort mogelijke termijn een goed overzicht van te krijgen?

#### **18. Antwoord kabinet**

**Zoals aangegeven door de Europese Commissie bij oprichting van de Taskforce<sup>11</sup> wordt prioriteit gegeven aan het bouwen van nieuwe *Multi Purpose Reception and Identification Centre* (MPRICs), volledigheidshalve verwijs ik u hiervoor graag naar het antwoord op vraag 1. Daarnaast heeft er op 27 januari jl. een gesprek tussen het Europees Parlement en de EU Taskforce plaatsgevonden over de stand van zaken.<sup>12</sup>**

De leden van de ChristenUniefractie vragen zich verder af wat er precies bedoeld wordt met de zinsnede dat er gestaag wordt gewerkt aan verbeteringen «binnen de randvoorwaarden van een tijdelijke voorziening»? Wat zijn deze randvoorwaarden en wat is er tijdelijk aan de voorziening?

#### **19. Antwoord kabinet**

**Het nieuwe opvangkamp Mavrovouni is tijdelijk van aard en betreft een tentenkamp. De uiteindelijke inzet van de Griekse autoriteiten en de Europese Commissie is gericht op een geheel nieuwe opvangfaciliteit op een andere locatie. Daarnaast werken de Griekse autoriteiten aan het ontlasten van de eilanden. Dankzij efficiëntere asielprocedures, kunnen steeds meer erkende vluchtelingen van het eiland af. Het aantal vluchtelingen en migranten op Lesbos is al gedaald van bijna 20.000 een jaar geleden tot circa 7.000 nu.**

Deze leden vragen zich af waarom er geen wooncontainers worden geplaatst in plaats van tenten. Is de Minister het met deze leden eens dat er zo snel mogelijk wooncontainers moeten komen, niet pas per 1 september? Heeft Griekenland niet voldoende middelen van de EU gekregen om deze te kunnen plaatsen?

#### **20. Antwoord kabinet**

**Zoals ook aangegeven in de beantwoording van het Schriftelijk Overleg over de geannoteerde agenda van de informele JBZ-Raad van 28–29 januari 2021<sup>13</sup>, zou het kabinet de suggestie om (tijdelijke) wooncontainers te plaatsen in het tijdelijke kamp Mavrovouni kunnen steunen. Een besluit daartoe kan alleen door de relevante autoriteiten worden genomen. Bovendien is het bij het kabinet bekend dat uitvoerbaarheid van een dergelijk besluit om praktische redenen beperkt is. Zo moeten eerst nog meer voorzieningen worden getroffen voor afwatering en elektriciteit. Daar wordt nu hard aan gewerkt.**

<sup>11</sup> Zie: [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip\\_20\\_1728](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1728)

<sup>12</sup> Kijk hier het gesprek terug: [https://multimedia.europarl.europa.eu/en/exchange-of-views-on-the-current-situation-in-greek-islands-and-memorandum-of-understanding-in-libe-committee\\_1201634-V\\_v](https://multimedia.europarl.europa.eu/en/exchange-of-views-on-the-current-situation-in-greek-islands-and-memorandum-of-understanding-in-libe-committee_1201634-V_v)

<sup>13</sup> Kamerstuk 32 317, nr. 671

De leden van de fractie van de ChristenUnie zouden ook willen weten waarom Nederland niet, zoals 11 andere lidstaten wel doen, meedoet met herplaatsing, los van de afgesproken 100 kwetsbaren die afgelopen maanden zijn aangekomen en die ook nog ten koste gaan van het UNHCR-quotum.

## **21. Antwoord kabinet**

**Over de herplaatsingsinzet van dit kabinet, als ook over de wijze waarop het herplaatsingsaanbod naar aanleiding van de brand in Moria tot stand is gekomen en later is ingevuld, is uw Kamer geïnformeerd.<sup>14</sup>**

---

<sup>14</sup> Kamerstuk 27 062, nr. 115 en Kamerstuk 27 062, nr. 121